

J. Pakuła, Sztuka warzenia piwa,

czyli o wyroku WSA w Olsztynie z 16 II 2023 r. [w:] Pomoc materialna dla studentów - blog, wpis 14 marca 2023 r.

online: <http://pomocmaterialna.pl/blog/wsao120230216>,

dostęp: 21 grudnia 2024 r.

Sztuka warzenia piwa, czyli o wyroku WSA w Olsztynie z 16 II 2023 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 16 lutego 2023 r., sygn. akt II SA/O135/23, poddał kontroli decyzję w przedmiocie odmowy przyznania stypendium rektora. Warto przeczytać, bo przecież nie chodziło tylko o piwo!

Jacek Pakuła 14 marca 2023

Już na wstępie należy podkreślić, że omawiany wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 16 lutego 2023 r. jest nieprawomocny, co może sugerować, że zajmujemy się nim przedwcześnie. Lekcja uzasadnienia zachęca jednak do omówienia już teraz, bowiem zarówno decyzja administracyjna, jak i wyrok należy uznać za słuszne.

Przedmiotem kontroli Sądu była decyzja o odmowie przyznania stypendium rektora. Student aplikując o stypendium wskazał na wyróżniające wyniki w nauce - średnią ocen wynoszącą 4,7, a także zgłosił jako osiągnięcie artystyczne - prezentację dzieła artystycznego pt. "Sztuka piwowarska - warzenie piwa na żywo przed publicznością" na Ogólnopolskim Festiwalu Święta Warmińskiego Piwowara w Dywitach. Rektor odmówił przyznania stypendium wskazując, że liczba punktów uzyskanych przez studenta wyniosła 1,88 i była niższa od minimalnej liczby punktów uprawniającej do otrzymania tego świadczenia, tj. 1,912. Z oczywistych względów to drugie osiągnięcie było przedmiotem sporu międzyrektorem a studentem.

Podkreślić należy, że Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę studenta. Nie chcąc odbierać Czytelnikom przyjemności z lektury, warto jednak poczynić kilka uwag na kanwie wyroku WSA w Olsztynie.

1. Zaskarżona decyzja w I instancji została wydana w dniu 6 grudnia 2022 r., a już w dniu 16 lutego 2023 r. zapadł wyrok. Mogłoby się wydawać, że po drodze "zgubiono" decyzję odwoławczą, to jednak trzeba pamiętać, że od decyzji wydawanych przez rektora w I instancji nie przysługuje typowe odwołanie, a wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy albo właściwie skarga do WSA. Szybkość postępowania, tutaj również połączona z kontrolą sprawowaną przez sądy administracyjne, stanowi argument za utrzymaniem pomocy materialnej dla studentów w szkołach wyższych.

2. Jeden z zarzutów koncentrował się na niewystarczającym uzasadnieniu decyzji. Sąd podkreślił, że gdyby student złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, zamiast wprost skargę do sądu, to organ miałby okazję zmierzyć się z jego zarzutami. W orzecznictwie coraz częściej można znaleźć wskazania, że jeśli student czegoś nie wie, to zawsze może zapytać - zarówno przed złożeniem wniosku o pomoc, jak i już po otrzymaniu decyzji. Naturalnie, odpowiedzi na pytania nie mogą zastępować decyzji. Co jednak ważne, tzw. minimum decyzji na etapie I instancji nie polega tylko na wskazaniu daty podjęcia rozstrzygnięcia, określenia adresata, czy organu wraz z podpisem, ale chodzi również o informację, ile punktów student uzyskał, a ile należało ich mieć, aby stypendium otrzymać. Sąd zwrócił uwagę, że student prawidłowo odczytał motywy zaskarżonego rozstrzygnięcia wskazując, że nie otrzymał punktów za drugie osiągnięcie.

3. Z regulaminu świadczeń dla studentów, którego znajomość potwierdził student składając wniosek o stypendium wynikało, że punktuje się: publikację dzieł artystycznych, np. album, czy płytę; prezentację dzieła artystycznego podczas wydarzenia o utrwalonym prestiżu lub w instytucji o utrwalonym prestiżu artystyczny; prezentację dzieła artystycznego na festiwalu, wystawie, przeglądzie o zasięgu międzynarodowym; prezentację dzieła artystycznego na festiwalu, wystawie, przeglądzie o zasięgu ogólnopolskim; nagrodę lub wyróżnienie w konkursie międzynarodowym; nagrodę lub wyróżnienie w konkursie ogólnopolskim; koncerty, występy i inne wydarzenia artystyczne wykonywane na rzecz uczelni.

4. W tej sprawie, zgodnie z przepisami regulaminu Świadczeń dla studentów, rektor korzystał z oceny dokonanej przez zespół ds. weryfikacji osiągnięć artystycznych do stypendium rektora, składający się z pracowników Akademickiego Centrum Kultury i Wydziału Sztuki oraz przedstawiciela Samorządu Studenckiego. Organy doradcze/opiniujące coraz częściej występują w postępowaniach w przedmiocie przyznania pomocy materialnej. Ważne, aby pracowały na podstawie jasnych kryteriów.

5. Przywołany powyżej zespół kierował się wytycznymi wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej, w którym rodzaje osiągnięć artystycznych wskazane są w następujących dyscyplinach artystycznych: sztuki teatralne i filmowe, sztuki muzyczne oraz sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. W ocenie organu, pokaz warzenia piwa zaprezentowany przez studenta nie kwalifikował się do żadnej z wyżej wymienionych dyscyplin.

6. Odwołano się również do materiału przygotowanego przez jedną z telewizji, udostępnionego w Internecie. Z nagrania wynikało, co potwierdzały słowa studenta zawarte w tym materiale, że zajmował on jedno z wielu stoisk, na którym warzył piwo. Nie miało to jednak formy pokazu przed publicznością.

7. Wykładnia prawa nie może prowadzić do absurdu. O ile można zgodzić się ze studentem, że warzenie piwa nie jest powszechną umiejętnością, to jednak nie można automatycznie przyjmować, że osiągnięciem artystycznym jest taka każda ponadprzeciętna umiejętność i jej publiczna prezentacja. Przyznanie punktów studentowi otwierałoby drogę do nagradzania takich umiejętności, jak: umiejętność naprawy samochodu przez studenta mechanika amatora, czy uszycie spódnicy przez studentkę, która hobbystycznie szyje sobie ubrania.

8. Wreszcie, w sprawie odwołano się do słownika języka polskiego, wskazując, że "artysta" to osoba uprawiająca jakąś dziedzinę sztuki, przez zwrot "artystyczny" rozumieć należy związany ze sztuką; przez "sztukę" zaś rozumieć należy "dziedzinę działalności artystycznej wyróżnianą ze względu na reprezentowane przez nią wartości estetyczne".

Trwa rejestracja udziału w [X Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej pt. Pomoc materialna dla studentów i doktorantów](#), która odbędzie się w Toruniu w dniach 5-7 czerwca 2023 r. Możemy pochwalić się, że ponad połowa miejsc jest już zarezerwowana. [Szczegóły tutaj](#).

Wspólnie z [Instytutem Prawa Szkolnictwa Wyższego i Nauki](#) prowadzimy również cykl webinarów. Szczegółowa oferta na okres marzec-maj 2023 dostępna jest pod [adresem www](#).